

Erhvervstilbud i skolerne i Varde Kommune

1.0 Formålet med erhvervstilbuddet i skolerne i Varde Kommune

Folkeskolens faglige mål ændrer sig med 7. klassetrin fra færdighedsindlæring til tværgående opgaveløsning, dette udgør en vanskelighed for nogle unge. For denne gruppe unge består der en risiko for tidlig marginalisering i forhold til folkeskolen, videre uddannelse og arbejdsmarkedet.

Elevgruppen kan udvise en risikoadfærd, der i folkeskolen kan opleves som f.eks. manglende motivation, dårlig trivsel, fravær fra undervisningen, social isolation, passivitet, lave faglige præstationer og forringede udsigter til en fremtidig stabil tilknytning til arbejdsmarkedet.

Erhvervstilbuddet sigter mod at give denne gruppe unge et tilbud inden for rammerne af folkeskoleloven, hvor fagrækken er reduceret, fagenes emner tydeligt strukturerede og undervisningen supplerende er forlagt til praktiske miljøer, hvor eleven på baggrund af instruktion og sidemandsoplæring styrker sin motivation og ansvar for egen fremtidig uddannelse

Erhvervstilbuddet sigter gennem undervisningsdifferentiering og holddannelse i den almindelige klasse mod at vende et vanskeligt forhold til skolegang og uddannelse til motivation for videre afsluttet skolegang, uddannelse i erhvervs- og senere arbejdsmarkedsuddannelser samt tillid til en fremtidig stabil tilknytning til arbejdsmarkedet. Erhvervstilbuddet omfatter 8.-9. klassetrin.

2.0 Erhvervstilbuddet – innovation i den almindelige klasse

Varde Kommune har siden 2010 udviklet skolerne i kommunen på baggrund af KOMPAS- Projektet. Dette projekt lægger i udstrakt grad vægt på, at skolerne løser de skolemæssige opgaver i den almindelige klasse ved undervisningsdifferentiering og holddannelse. Dette princip sigter mod at opfylde de individuelle elevbehov uden udskillelse fra den almindelige klasse. Erhvervstilbuddet indgår i den almindelige klasse, som et ligestillet tilbud i forhold til enhver anden faglig aktivitet i klassen.

Erhvervstilbuddet er en del af den almindelige klasse, hvor den enkelte skole differentierer skoletilbuddet inden for den fælles almindelige ramme, således at alle forskellige elevbehov opfyldes på grundlag af det inkluderende princip og med sigte på, at folkeskolen er for alle. Der tages således udgangspunkt i, at elever har forskellige behov og lærer individuelt forskelligt.

Erhvervstilbuddet ligestiller praktiske læringsaktiviteter med teoretiske læringsaktiviteter.

Erhvervstilbuddet tager pædagogisk udgangspunkt i, at den praktisk orienterede elev når et læringsresultat samtidigt med at der udføres et praktisk arbejde. Dette læringsresultat kan have sammenhæng til konkrete fag i skolen og/eller til folkeskolens mål for elevernes alsidige udvikling.

Den praktiske opgaveløsning forudsætter i sammen grad planlægning, målsætning og opfølgning som den teoretiske undervisning i klassen. Erhvervstilbuddet indebærer samtidigt muligheden en personlig netværksdannelse, som er fremadrettet i forhold til arbejdsmarkedet.

Erhvervstilbuddet er innovativt, da det i den efterfølgende model ikke blot inkluderer differentierede behov i den almindelige klasse men også inkluderer den individuelle elev i arbejdslivet, samfundet uden for skolen og sidestiller læringsmulighederne i praktiske som i teoretiske situationer.

3.0 Målene i erhvervstilbuddet

Erhvervstilbuddet sigter mod at give elever i folkeskolen, som har behov en undervisning, som tager udgangspunkt i konkrete opgaver og praktisk problemløsning, mulighed for at opfylde undervisningspligten med høj grad af fremmøde, deltagelse og motivation for at lære videre.

Erhvervstilbuddet sigter mod, at give elever med behov for en tydeligt struktureret og praktisk fokuseret undervisning gode rutiner og et fagligt skub, som peger i retning af erhvervsuddannelse, arbejdsmarkedsuddannelse og et praktisk arbejdsforhold.

Erhvervstilbuddet sigter mod at udvikle den unges faglige udbytte, alsidige udvikling, selvværd og praktiske adfærd i arbejdssituationer, som kræver samarbejde, rutiner, kommunikation og ansvar i forhold til opgaveløsningen.

4.0 Effekten af skolegang, som indeholder erhvervstilbud

Målene for skolegang med erhvervstilbud tilsigter opnåelse af følgende effekt i forhold til den enkelte elev

- Eleven deltager med høj grad af fremmøde i undervisningen og i praktik og brobygning
- Eleven deltager i nationale test
- Eleven deltager i folkeskolens afsluttende prøver i skolefagene
- Eleven påbegynder ungdomsuddannelse eller 10. klasse efter gennemført 9. klasse i erhvervsklassen subsidiært påbegynder et arbejdsforhold med stabil tilknytning til arbejdsmarkedet, subsidiært anden aktivitet, som peger retning af ansvar for egen forsørgelse.

Effekten af undervisningen dokumenteres efterfølgende:

- Den skole hvortil erhvervstilbuddet er henlagt dokumenterer fremmøde løbende, deltagelse i nationale test, prøvedeltagelse samt afslutning af 9. klassetrin
- Elevens alsidige udvikling dokumenteres og evalueres løbende indtil afslutningen af 9. klassetrin i skolens elevplan
- UU Varde dokumenterer uddannelsesforløb efterfølgende 9. klassetrin
- Jobcenter Varde dokumenterer elevens tilknytning til arbejdsmarkedet 1 år efter 9. klasse, 10. klasse, efter endt erhvervsuddannelse
- Skoleafdelingen Varde Kommune gennemfører fokusgruppeinterview med elever og alle uddannelsens interessenter og partnere 2 år efter, at 9. klassetrin er afsluttet

5.0 Erhvervstilbuddets lovgrundlag

Erhvervstilbuddet hviler på Folkeskoleloven (LBK nr. 998 af 16.08.2010), §9 stk.4

” Skolens leder kan med inddragelse af Ungdommens Uddannelsesvejledning tilbyde elever med særligt behov undervisningsforløb i 8. og 9. klasse, hvor praktisk og teoretisk indhold kombineres i en undervisning, der kan finde sted på og uden for skolen.....Undervisningsforløbene kan være af kortere eller længere varighed. Hvis det vurderes at være til elevens bedste, kan fagrækken fraviges bortset fra undervisning i dansk, matematik, engelsk og fysik/kemi.....”

6.0 Elevprofil

Erhvervstilbuddet henvender sig til elever, som i henhold til folkeskoleloven har et særligt behov for tilbuddet.

Erhvervstilbuddet henvender sig til normalt begavede elever, som på baggrund af faglige, sociale eller personlige grunde ikke opnår et tilstrækkeligt udbytte af undervisningen i alle fag i skolen.

Elevprofilen udviser faglige, personlige eller sociale vanskeligheder i skolen, som målrettede og veldokumenterede pædagogiske initiativer ikke har kunnet afhjælpe. Elevens vanskeligheder udtrykkes i skolen som f.eks. marginalisering i klassen, passivitet, lavt selvværd, lave faglige præstationer, manglende alsidig udvikling, manglende lyst til skolegang, fremtidig uddannelse og arbejde.

Elevprofilen udviser grundlæggende en indstilling og adfærd, som er forenelig med kulturen på en arbejdsplads med primært manuelle/konkrete opgaver.

Elevprofilen udgør en del af den almindelige klasse og adskiller sig fra kommunens specialklassetilbud på Tistrup Skole, Lykkesgårdskolen og Entreen på Tippen ved ikke at udvise svære adfærdsvanskeligheder, ikke udvise massive indlæringsvanskeligheder, ikke have massive funktionsbegrænsninger, ikke have dokumenteret aktivt misbrug, ikke være involveret i alvorlig kriminalitet.

7.0 Undervisningens indhold

Erhvervstilbuddet omfatter undervisningen 8.-9. klassetrin. Der undervises i henhold til undervisningsministeriets fælles mål for fagene BEK nr. 748 af 13.07.2009. Der undervises i en reduceret fagrække i skolen, den øvrige undervisning finder sted i erhvervstilbuddet. Det indgår i skolens pædagogiske tilrettelæggelse at skabe sammenhæng og synergi mellem skoledel og erhvervsdel.

Undervisningens omfang tilsvarende vejledende timetal i henhold til BEK 1131 af 15.11.2006 med 870 timer (60 min) pr. år henholdsvis 21,75 timer (60 min) pr. uge. Dette tilsvarende vejledende timetal for alle øvrige elever på klassetrinnet i Varde Kommune.

Obligatoriske skolefag

Erhvervstilbuddet indgår som et tilbud i den almindelige klasse, således at eleven modtager undervisning i de skolefag, som i henhold til folkeskoleloven er ufravigeligt obligatoriske.

Der undervises som minimum i følgende obligatoriske skolefag med følgende vejledende timetal

Skolefag 7.-9.klassetrin (vejledende)	Ugentligt timetal/gennemsnit (60 min) (vejledende)	Totalt timetal (60 min)/år (vejledende)
Dansk	4,5	180
Matematik	3,0	120
Engelsk	2,25	90
Fysik/Kemi	1,75	70

I forhold til antallet af fag i den obligatoriske del kan disse udvides efter behov. Det er her vigtigt i forhold til elevens uddannelsesplan ikke at begrænse de fremtidige valgmuligheder i forhold til f.eks. for eleven.

Relevante ungdomsuddannelser.

Praktisk læring i erhvervstilbuddet

Der indgår erhvervstilbud med efterfølgende skolemæssig opfølgning. Erhvervstilbuddet sigter mod at supplere de obligatoriske skolefag, styrke elevens alsidige udvikling og motivation for at uddanne sig. Der indgår erhvervstilbud og skolemæssig opfølgning med følgende vejledende timetal. Erhvervstilbuddet indgår i elevens skema i stedet for fagene 2. fremmedsprog, biologi, geografi, idræt, samfundsfag, historie og kristendomsundskab

Praktisk læring 8.-9.klassetrin (vejledende)	Ugentligt timetal/gennemsnit (60 min) (vejledende)	Totalt timetal (60 min)/år (vejledende)
Virksomhedspraktik	9,70	388
Skoleopfølgning på den praktiske læring	1,0	40

Uddannelsesvejledning og brobygning

Der indgår uddannelsesvejledning og brobygningsaktiviteter gennem UU Varde i henhold til LBK nr. 671 af 21.06.2010 om uddannelse og erhverv samt pligt til uddannelse og beskæftigelse mv.

Aktivitet	Antal timer (60 min)/år
Vejledningssamtaler	individuel
Brobygningsaktiviteter	individuel

8.0 Den pædagogiske helhed mellem skole og erhvervstilbuddet

Undervisningen finder sted i almindelige skolemæssige rammer og i rammer af erhvervstilbuddet. Der er grundlæggende forskel i den måde en skole henholdsvis en erhvervs virksomhed løser sine opgaver på, det er et sigte at udnytte denne forskellighed positivt i forhold til elevens behov for tydelige og konkrete læringsaktiviteter.

Den pædagogiske profil i skolen

Skolehverdagen har en pædagogisk profil, hvor

- Skolehverdagen fremstår sammenhængende i forhold til de enkelte fag, erhvervstilbud, brobygning, forældre og andre partnere/interessenter
- Skolehverdagen forener anerkendelse og trivsel med krav og resultatopnåelse i teoretisk og praktisk arbejde
- Skolehverdagen er inkluderende i forhold til den almindelige skole, praktik- og brobygningssteder
- Skolehverdagen fremstår med et tæt skole-hjem- arbejdssted -samarbejde
- Eleven vurderer sin indsats og sit arbejdsresultat

Den pædagogiske profil i erhvervstilbuddet

Erhvervstilbuddet vil forløbe forskelligt fra arbejdsplads til arbejdsplads. Grundlæggende er det vigtigt at eleven løser opgaver, som giver læring i forhold til elevens behov og hvor opgavens kompleksitet er tilpasset elevens individuelle kunnen.

Kompleksiteten i praktikforholdet indeholder efterfølgende 4 trin:

- begynder niveau, hvor eleven løser opgaver i kendte situationer efter tydelig vejledning, praktikstedet støtter eleven i at blive mere selvstændig
- rutine niveau, hvor eleven løser kendte opgaver med mulighed for indledende omstilling til mere komplekse opgaver, praktikstedet søger at fremme elevens omstillingsevne
- øvet niveau, hvor eleven planlægger og udfører opgaver, også i ikke rutineprægede situationer, praktikstedet søger at fremme kvalitet- og kvalitetssans
- selvstændigt niveau, hvor eleven udfører opgaver med krav til selvstændig opgaveløsning, praktikstedet støtter eleven i kvalitetssikring af det endelige resultat

Praktikvirksomheden afgør ud fra arbejdsopgave og situation, hvorledes oplæring og vejledning omkring arbejdet gennemføres, hvor opgaven til enhver tid sigter mod at give udfordring og støtte til højst mulig

grad af selvstændig opgaveløsning og læring. Praktikvirksomheden anvender grundlæggende følgende metoder for sig eller i kombination.

- Instruktionsmetode: Forberedelse, demonstration, afprøvning, kontrol, rettelser
- Spørgsmålmethode: Præsentation af opgave, spørg, lyt, vurder, afprøv
- Procesmetode: Præsentation af opgaven, eleven løser og dokumenterer, opfølgning

Elevens udbytte af erhvervstilbuddet evalueres løbende i skolens opfølgning samt praktikstedets vurdering af arbejdsadfærd og arbejdsresultat, herunder elevens egen refleksion over egen læring, fremtidig uddannelse og forhold til arbejdsmarkedet.

9.0 Elevoptagelse

Skolelederen beslutter i enighed med elevens forældre hvilke elever, der tilbydes erhvervstilbud på den enkelte skole. Skolelederen beslutter på følgende grundlag:

- Skolen udarbejder i elevplanen en vurdering af eleven i forhold til erhvervstilbuddets formål, mål, elevprofil, pædagogiske profil, herunder særlige erhvervspædagogiske mål (skolemæssigt/praktikmæssigt)
- den opgaveansvarlige UU vejleder har på baggrund af indstillende skoles henvendelse udarbejdet en udtalelse i forhold til elevens muligheder for gennem erhvervstilbuddet at styrke sine fremtidige uddannelsesmuligheder
- skolelederen har inddraget den unge og dennes forældre, som er enige i at undervisningspligten opfyldes gennem skoleundervisning, erhvervstilbud og brobygning
- skolelederen evaluerer løbende på baggrund af oplysninger om elevens præstationer hvorvidt eleven fortsætter i erhvervsklassen i forhold til anden ordning

10.0 Evaluering i samarbejde med forældre og partnere

For elever i erhvervstilbuddet er der et udvidet skole hjem samarbejde, hvor der er tæt kommunikation mellem skolen og hjemmet. Skolen inddrager løbende forældre aktivt i at støtte eleven i at opfylde de mål, som er sat for erhvervstilbuddet, herunder i fællesskab at formulere og efterleve elevens individuelle mål. Det er et sigte i forældresamarbejdet, at eleven i skole og hjem oplever sammenhængende opmuntring og motivation til at nå erhvervstilbuddets mål.

Skolen evaluerer hver uge den fælles indsats omkring elever telefonisk/elektronisk med forældrene.

Skolen afholder 4 forældre/elevsamtaler pr. skoleår, hvor skole og hjem mødes fysisk og drøfter den fælles indsats omkring eleven. Skolen indbyder til disse konsultationer eventuelle øvrige relevante parter f.eks. Jobcenter, UU, praktikstedet.

Det udvidede forældresamarbejde fastholdes og dokumenteres i elevplanen

Skolen indbyder 1 gang årligt til et temamøde for det samlede partnerskab:

- forældre, elever, praktiksteder
- arbejdsmarkedets parter
- skoleafdelingen
- UU Varde
- Jobcenter Varde

Elevens faglige progression og alsidige udvikling i forhold til skoledel og erhvervstilbuddet evalueres og dokumenteres af lærerne og koordinatoren i elevplanen i henhold til BEK nr. 750 af 13.07.2009.

11.0 Erhvervstilbuddets dimensionering skoleåret 2012-2013

I skoleåret vil der som pilotprojekt ved Lykkesgårdsskolen og Ølgod Skole være i alt 15 elever, hvor erhvervstilbuddet udgør en del af undervisningen i 8.-9. klasse

Undervisningen i skolefagene varetages af lærere efter skoles disposition i den almindelige klasse.

Klasselæreren er nøgleansvarlig for klassesdelen og koblingen til erhvervsdelen.

Hver elev i erhvervstilbuddet har på skolen desuden tilknyttet en lærer som erhvervstræner, som er ansvarlig for i samarbejde med UU og klasselæreren at tilrettelægge erhvervstilbuddets indhold, pædagogiske sigte og elevens alsidige udviklingsmål, fremmøde og sammenhæng til den øvrige skole i forhold til elevens individuelle behov.

Den økonomiske ramme for erhvervstilbuddet i skoleåret 2012-2013 er 475.000 kr. Beløbet inkluderer enhver udgift i forhold til enhver aktivitet eller opgave sammen med skolens øvrige finansiering.

12.0 Aftalemæssige forhold i praktikken

I Danmark er størstedelen af arbejdsforholdene underlagt overenskomstmæssige aftaler mellem arbejdsmarkedets parter. Praktikken i erhvervsklasserne er ikke et arbejdsforhold, men et uddannelsesforhold, der indgår således ikke nogen form for aflønning af elevens arbejde i praktikvirksomheden. Praktikforholdet skal i sin form sigte mod, at arbejdsopgaverne løses under overenskomstlignende forhold.

Der udarbejdes i samarbejde med UU Varde en kontrakt med praktikvirksomheden, som indeholder oplysninger om arbejdstid/varighed, arbejdssted, arbejdsopgaver, oplæring og opfølgning på effekten af praktik opholdet.

Kontrakten skal til enhver tid opfylde ethvert lovgivningsforhold vedr. unges ophold på arbejdspladser samt i tydelig grad tilsikre opfyldelse af sikkerhedsmæssige forhold på arbejdspladsen. Kontrakten skal til enhver tid tilsikre, at en elev er omfattet af ansvarsforsikring og ulykkesforsikring

Der indgås ikke aftaler med arbejdspladser, som har uopfyldte påbud fra Arbejdstilsynet, er under konkursbehandling eller er omfattet af arbejdskonflikter.

13.0 Elevernes transport

Elevernes transport til skolen finder sted efter samme principper, som elever i Varde Kommune i øvrigt. Transport til praktikstedet sker ved egen transport henholdsvis med offentlig transport eller evt. anden foranstaltning fra praktikstedet. Eventuelle merudgifter er indeholdt i totalfinansieringen, punkt 10.00